

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Sect. VIII. De Pœna violantium Sigillum, & modo procedendi contra illos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

uti quoque potest pœnitens, cum injustè de suis peccatis confessis interrogatur, si-
ve jam à Confessario, si-ve à quovis alio.
Reginald. lib. 3. n. 24. Bonac. tom. 1.
Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 32. & alii. Idem
possunt & ceteri omnes, quos sup. à n. 258.
dixi esse ad sigillum obligatos.

SECTIO VIII.

De Pœna violantium Sigillum, &
Modo procedendi contra illos.

276. Jacobus I. Aragoniæ Rex jussit
cuidam Episcopo, Regis Confessionem
revelanti, linguam sacrilegam à tergo ex-
trahi, ut ex Aldrete refert Fag. Prac. 2.
lib. 6. cap. 7. n. 1. atque fuisse quidem
tanto crimine pœnam condignam, sed
non à legitimo Judice inflictam; intel-
lige nisi fortè reus fuerit antè legitimè
degradatus, & Curia laicali traditus; si-
cut de Rege Christiano præsumi potest
esse factum, quod de Jure faciendum
fuerat.

§. I.

De pœna violantium Sigillum.

In Jure Canonico statutum olim fuit,
ut sacerdos peccata sui pœnitentis malè
revelans deponeretur, & omnibus die-
bus vitæ suæ ignominiosus peregrinaretur.
can. sacerdos. 2. Dist. 6. de Pœnit. Quia
autem tam misera circumvagatio videba-
tur esse dedecori statui Ecclesiastico,
ideo, abrogatâ partim hac pœnâ, decre-
tum est Jure novo cap. Omnis utriusque.
13. de pœnit. & remiss. ut Sacerdos, qui
peccatum in pœnitentia Judicio sibi de-
tectum præsumpserit revelare, non so-
R. P. Stoz. Trib. Pœnit. Lib. II.

lùm à sacerdotali officio deponatur, ve-
rùm etiam ad agendam perpetuam pœni-
tentiam in arctum Monasterium detru-
datur. Sed cum utique etiam Monaste-
riis non admodum sit commodum, tam
impios hospites admittere, ideo pro arcto
Monasterio satius esse viderur, ut substi-
tuatur alius pœnitentiæ locus in arcta
quadam custodia.

Pœna Depositionis & Detractionis est
utraque sententiæ non late, sed tantum
ferendæ, adeoque non incurritur ipso fa-
cto, sed tantum per sententiam Judicis.
Fag. l. c. n. 2. Lug. n. 147. Dian. p. 5. r. 11.
Ref. 51. Judex autem competens non
est Magistratus laicalis, sed tantum Ecce-
siasticus, & quidem ille, cui tanquam
suo Ordinario subjectus est accusatus sa-
cerdos. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 1.
n. 6. Palao cit. p. 19. §. 1. n. 14. & alii. In-
quisitores ubi sunt, nunquam suscipiunt
cognitionem seu discussionem causæ de
revelatione sigilli mera, sed tantum de ea,
quæ est mixta cum hæresi; ut: si quis
revelat sigillum, quia negat Pœnitentiam
esse Sacramentum; vel negat Sacramen-
to Pœnitentiæ esse annexum sigillum, &c.
Dian. p. 4. r. 8. Ref. 95. Bonac. Palao &
alii.

Nonnulli volunt, Confessarium sigilli-
fragum esse etiam irregularem; sed rectè
ex communi negat Fag. l. c. n. 3. dicit-
que Barb. in Collect. ad cit. cap. Omnis
utriusque. id esse improbabile. Bene
quoque negat Fag. n. 9. cum aliis contra
alios, ejusmodi confessarium esse inhabi-
lem ad testimonium dandum in Judicio;
nisi quoad peccatum ex sola confessione
notum.

277. Cum autem in pœnis benignior
sit

fit interpretatio facienda. *Reg. 49. in 6.* exque mollienda potius sint, quam exasperanda. *l. Interpretatione. 42. ff. de pœnis.* ideo etiam par est, textum *cap. Omnis utriusque. preced. num. relatum*, ejusque verba juxta strictam significationem suam ita interpretari, ut pœna sigillifragis statuta in Canone juxta eundem ritè percipiatur.

Ad incurrendam ergo pœnam Depositionis & Detractionis in Monasterium propter fractum sigillum requiritur I. ut frangens sit *Sacerdos*; de hoc enim solo loquitur textus.

II. Ut id, quod revelat, sit *peccatum*; sicut itidem habent verba textus; adeoque ut revelet vel veniale in aliqua certa specie v.g. Mendacium jocosum, Verbum otiosum, Furtum materiæ parvæ &c. vel Mortale, saltem in genere, sive jam ipsius Pœnitentis, sive Complicis. *sup. n. 230.* Unde revelans alia, quæ sub sigillum cadunt. *sup. n. 191.* vel tantum dicens, aliquem sibi confessum esse venialia, multa, gravia, nova, minutissima &c. peccat quidem contra sigillum *sup. n. 224. & seq.* potestque puniri, non tamen prædictâ pœnâ ordinariâ, sed aliâ extraordinariâ & mitiore. *Dian. cit. p. 5. tr. II. Res. 51.* cum *Granado.* Imò *Bern. Diaz. in pract. crim. cap. 109. n. 2.* non putat, pœnâ ordinariâ puniendum, qui dicit: *Petrus, qui mihi confessus est, non absolvi;* vel: *Petrus est mihi confessus peccata, à quibus non possum absolvere.* Nam etsi Petrus hoc modo reddatur suspectus de peccato aliquo mortali & gravi contra sigillum; tamen quia etiam ob multas alias causas alicui absolutio dari non potest. *sup. n. 234.* ideo nondum in

ordine ad pœnam à lege statutam censetur Petri peccatum sufficienter esse hoc modo revelatum. Non apparet ergo, cur hanc sententiam sibi non placere dicat *Fag. cit. lib. 6. cap. 7. n. 11.*

III. Ut peccatum patefaciat *revelando*; præsumperit *revelare*, inquit textus. Revelatio autem strictè sumpta est illa, quâ secretum alicujus certæ personæ manifestatur alteri, cui non jam antè est notum. *sup. n. 193.* Undereus quidem violati sigilli, non tamen prædictæ ordinariæ pœnæ est, qui extra confessionem soli pœnitenti de confesso ejus peccato loquitur. *Dicast. n. 89. Hurt. de Sacram. Pœnit. Diss. 12. Diss. 11. vide Dian. p. 5. tr. II. Res. 6.* vel qui dicit de aliquo, illum sibi esse confessum v.g. adulterium, quod vel est notorium, vel saltem illis jam antè est notum, quibus id dicit. *Medina apud Dian. l. c. contra alios;* vel qui, cum dicit, se hoc vel illud peccatum in confessione audivisse, non exprimit ullam certam personam; vel exprimit tantum locum aut communitatem, ubi id audivit. *Nugnus & Onuphrius apud Dian. p. 2. tr. 15. Res. 13. v. sed quoad.* quia nullus ex istis strictè revelat peccatum; cum priores duo id tantum dicant illis, quibus jam antè est notum; & tertius personam pœnitentis, saltem determinatè, non exprimat. Eodem modo à pœna ordinariâ immunis est, qui tantum utitur notitiâ confessionis, sed absque omni revelatione; de quo *sup. à n. 252.*

IV. Ut peccatum revelet *presumptuosè*; quia textus ait: *qui presumpserit revelare*, hoc est, qui scienter & voluntariè cum plena deliberatione revelaverit peccatum, sive jam in seipso & directè, sive

sive in aliquo alio facto aut signo; quo modo diximus *sup. n. 192.* revelari indirectè. Unde pœnam ordinariam non incurrit, qui peccatum pœnitentis revelat, sed ex ignorantia, vel inadvertentia, vel in somno, amentia, ebrietate &c. quamvis se inebriasset cum prævisione periculi de revelatione tunc facienda; vel cum expressa quoque intentione, eam tunc faciendi. Ratio, quia ebrii proferunt verba merè materialiter, & non ad ullum mentis suæ conceptum per ea exprimendum; cum nullatenus advertere possint, ea esse ad id apta media. Nihilominus tamen ejusmodi incurri, & præsertim ebriosi homines alia gravi pœnâ coercendi sunt; quia proximum adhuc graviter lædunt, & Sacramentum magnâ irreverentiâ afficiunt.

V. Ut sacerdos peccatum, quod revelare præsumit, ex Sacramentali alicujus confessione cognoverit tanquam *Confessarius*; sibi nimirum (tanquam *Judici*) in *Sacramentali* *Judicio* (non inchoative aut consecutive, sed formaliter, hoc est, pro ipsa formali confessione Sacramentali sumpto) *detectum*; ut habet textus. Unde apparet, quod solus Confessarius sacerdos propter sacrilegam peccati revelationem sit subiectus pœnæ, in *cit. cap. Omnis utriusque.* statutæ; & nullus alius ex omnibus, quos *sup. à n. 258.* recensuimus, sive jam peccati notitiam ex confessione acceperint immediatè, vel mediatè, licitè vel illicitè; atque adeo nec Sacerdos, qui peccatum, quod revelat, cognovit tantum ut interpret, internuntius, consiliarius, superior &c.

278. Clericus, qui, cum nondum sit sacerdos, fingit se esse, & non ex joco,

sed seriò audit aliquem Sacramentaliter confitentem, tanquam Confessarius, est propter hoc solum improbum facinus, etiamsi nihil revelet, abjiciendus de Ecclesia, sive (ut *Fag. cit. lib. 6. cap. 7. n. 4.* putat) excommunicandus, & sit irregularis; sicut omnes alii Clerici, qui actum Ordinis, quem non habent, exercent solemniter, vel ex officio. *cap. si quis. 1. de Cler. non ord. ministr.* hoc est, exercent actum quendam Ordinis eo modo, quo non potest licitè nisi ab habente ipsum Ordinem exerceri. *Barb. ibid. n. 6. quin. 7. uti & Dian. p. 5. tr. 11. Res. 53.* cum Henric. Sayro & aliis rectè docet, laicum, qui se fingit esse sacerdotem, & confessionem audit, non esse propterea irregularem: quidquid in contrarium nitatur *Fag. l. c.* Nam irregularitas nunquam incurritur, nisi sit in Jure clarè expressa. *cap. is qui. 18. de sent. excom. in 6.*

At verò Clemens VIII. in Bulla *Esse aliàs.* 18. An. 1601. 1. Decemb. edita statuit insuper, ut quicumque non promotus ad presbyteratum Missam celebrasse, vel Confessionem Sacramentalem audivisse repertus fuerit, ab Inquisitoribus vel locorum Ordinariis tanquam misericordiâ indignus à foro Ecclesiastico abjiciatur, & ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habet, ritè degradatus, statim curiæ seculari tradatur, per Judices seculares debitis pœnis plectendus; & quidem (ut Urbanus VIII. in Bulla *Apostolatus.* 79. an. 1628. 23. Martii edita extendit) sive sit laicus, sive clericus secularis aut regularis cujuscunque Ordinis, etiam exempti & immediatè Pontifici subjeçti, majorennis vel minorennis, dummodo vigesimum ætatis annum compleverit.

§. II.

*Quomodo procedendum in iudicio
contra sigillifragum Confes-
sarium?*

279. Ut Confessarius ob violationem sigilli ad pœnam ordinariam *sup. n. 276. & seq.* traditam condemnari possit, debet constare de tribus; nimirum 1. quòd peccatum quodpiam pœnitentis vel complicitis alteri manifestaverit; 2. quòd manifestaverit illud sine licentia pœnitentis; & 3. quòd illud non aliunde quàm ex confessione sciverit. Prout autem diversa ex his in quæstionem veniunt, diversis quoque incumbit probandi onus.

I. Ergo si Confessarius neget, se alicujus peccatum revelasse, debet id probare accusator, sive jam sit ipse pœnitens, sive alius tertius.

II. Si Confessarius ipse fatetur, vel aliunde constat v.g. per testes, quòd ille peccatum pœnitentis vel complicitis alteri manifestaverit; sed dicat, id sibi alio modo, quàm per confessionem fuisse notum; tenetur ipse hoc probare, & ostendere, quàm alia viâ didicerit. Quodsi in probatione deficiat, puniendus quidem erit, non tamen pœnâ ordinariâ depositionis & detractionis in Monasterium, sed extraordinariâ & mitiore. Hostiens. Panormit. Navar. Fatinac. Menoch. & alii apud Fag. *Præc. 2. lib. 6. cap. 1. n. 24.* quia non est plenè convictus de delicto, inquit Card. Lug. *n. 151.*

Quodsi denique III. constet, factam fuisse peccati, ex sola confessione cogniti, revelationem, sed Confessarius excipiendo dicat, se habuisse licentiam; tunc

in primis attendendum est, an ipse pœnitens, vel an aliquis alius tertius eum accuset. Si accusator est tertius aliquis, tunc iste probare debet, Confessarium revelasse peccatum sine licentia juxta cit. DD. quia illi incumbit onus probandi, contra quem stat præsumptio; atqui hic, & pro Confessario, & pro servata Sacramenti reverentia stat præsumptio contra tertium accusatorem; ita ut si pœnitens tunc jam sit mortuus, credatur Confessario in iudicio, nisi aliud evidentè probetur, inquit Fag. *l. c.* Ad quod tamen sufficit, si accusator juxta Barb. *in cap. Omnis utriusque. n. 24.* Reginald. *lib. 3. n. 68.* & alios, solum probet, Confessarium, cum revelavit peccatum, nihil meminisse de habitâ licentiâ, Talis enim probatio, inquit Fag. *l. c. cap. 7. n. 10.* sufficit in isto casu, licet aliàs in criminalibus non sufficiat.

280. Si in dicto casu, quo Confessarius peccatum ex sola confessione notum dicit se revelasse cum licentia, pœnitens ipse sit accusator, tunc res est magis intricata & difficilis. Multi apud Lug. *n. 149.* volunt, Confessario hîc incumbere probationem; cum licentiam esse datam sit aliquid facti, quod non præsumitur. Cogendum itaque eum, ut præstet hac super re juramentum: quo deinde vel standum sit. Reginald. *l. c. n. 68.* vel onus probandi transferendum in pœnitentem. Fag. *cit. n. 10.* hunc autem satis probaturum suam intentionem, si probet, quòd Confessarius nihil de licentia dixerit, cum peccatum revelavit. Sed rectius Dian. *p. 5. tr. 11. Res. 52.* cum aliis negat, Confessarium esse ad hujusmodi angustias redigendum, maximè cum li-
cen-

P. Sto

Tribu
Poenite
E
S

centiam in scripto, aut coram testibus exigere non conveniat. *sup. n. 198.* & confessorius, etsi seipsum ad iuramentum offerat, non semper fit ad id admittendus, ut ex dicendis mox patebit.

Itaque hîc ferè tantùm ex præsumptionibus & conjecturis procedendum est, quarum potissimùm duæ sunt. Altera desumi potest ex effectu factæ revelationis, an fuerit, vel non fuerit graviter damnosa pœniti, vel alteri. Altera petenda est fama, moribus, & vita pœnitentis & confessorii. Si enim revelatio peccati cedet in grave damnum pœnitentis, vel alterius, idque pœnitens facile prævire potuit, præsimitur, non voluisse ipse sibi vel alteri gratis nocere, dando licentiam; & multum confirmatur hæc præsumptio, si confessorius insuper sit malæ famæ, morum corruptorum; pœnitens e contra boni nominis, probatæ vitæ. Quod si revelatio nihil damni, sed potius aliquid commodi affert pœniti, tunc stat pro confessorio præsumptio de data licentia; eaque valde roboratur, si confessorius sit integræ famæ & vitæ, pœnitens autem infectæ. Ex his omnibus verò si adhuc nihil certi erui possit, favendum est in dubio potius Reo, credendumque magis Confessorio, qui affirmat, sibi datam fuisse licentiam, quam pœniti, qui negat; maximè cum confessorius in rebus forum internum concernentibus habeat se ut Judex & Superior, de quorum Justitia semper præsumendum est. Neque tamen hinc cum *Fag. l.c.* dici debet, quòd rarissimè, vel nunquam Sacerdos ob violatum sigillum possit damnari ad pœnam ordinariam, ut

consideranti ea, quæ attulimus, facile patebit.

281. Porrò quia revelatio sigilli est delictum valde enorme, atrox, & bono publico summè noxium, ideo ob hanc ejus qualitatem sufficiunt ad illud probandum etiam testes singulares. *Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 122.* & alii, ut si unus testetur, se ex confessorio peccatum audivisse hoc loco & tempore, alius alio, tertius iterum alio &c. vel unus testetur de uno peccato revelato, alius de alio, & tertius iterum de alio. Valde etiam gravaretur Confessorius, ejusque fides, si plures pœnitentes contra illum exurgerent, & quilibet eorum sigillum suæ confessionis ab eo violatum esse quereretur.

SECTIO IX.

Discutitur nova & singularis Difficultas de modo procedendi judicialiter contra sigillifragos Confessorios.

282. Gravem hîc difficultatem movere laudatissimus Theologus R.P. Georgius Gobat in suo *Quinario, tr. 5. cap. 42.* ab aliis, ut ipse ait, intactam: *Quomodo nimirum in processu judiciali se gerere possit, & debeat Judex, Testis, & ipse Confessorius, si fama publica sit, ab isto determinatum aliquod Caji peccatum v. g. homicidium fuisse ex confessione Sacramentali revelatum?*

* *
*